

Božični pozdrav.

Prišel je božični čas. V razdvojenu z jadom napolnjena sreca se je naselil mir. Prevzela nas je zavest, sibna, osvežujoča zavest, da nam nudi življenje več jasnejših trenutkov kot pa žalostnih, da je ena-srečno prežita ura več vredna kot pa sto nesrečnih.

Božič! Spomin pohtive nazaj v mladostna leta, v čase brezskrbne sreče. V duhu zazremo domačo hišo, obrnaze dragih, ki so ločeni od nas ali v smrti ali vsled razdalje, ki nas loči. Razremo v mislih jaslice, simbol skromne vere, katere smo sestavljali s tako skrbnostjo in ljubezijo. Koliko spominov je zvezanih z njimi. In v duhu slišimo božične pesni, katere smo prepevali, priproste, a srne popveke, ki jih je zasanjal narod v trenutku posvečenja...

Božič je praznik vranja, velikega upanja. Narava je legla k poetku, odelala se je v globoko spanje. Zbira moč za novo kaledno, novo življenje. Noč in temina vladata v naših krajinah in v ravno ta čas je postavila Cerkev spominski dan rojstva Odrešitelja svete, Krista.

Pomembno slavlje. Silna država Rimjanov je bila na vrhunec svoje moči in slave. Zapovedala je eglemu tedaj znanemu svetu. V daljni Galileji, med zaničevanjem in zatiranim narodom Židov, pa se je rodil oni, ki je bil poklican v to, da preobrazi z močjo svojega poslanstva egle svet.

Ex Oriente lux! Iz Orijenta lu! Iz istoka je tudi prišlo človeštvo odrešenje v obliku vere, ki je v kraftkem pridohnila zase vse narode takratne Evrope.

V bornem hlevu se je rodil Izveličar, med bornimi ljudmi, pastirji in pripomisti delave. In horrem ljudstvu je prinesel blagoslova. Učil je, da se pred Bogom vsi ljudje enaki, da bodo kraljestvo božje zasedli oni, ki so ubogi na duhu, to je priorosti v svojem dejanju in nehanju, brez zvijač in zahrbnosti...

Rodil se je oni, o katerem so prorokovali proroki... zaželeni in pričakovani Mesija. A Mesija in odrešenik je le onim, ki ga iščejo, njega in njegovo veliko ljubezen.

Rojakom to-in onstran morja pa želimo srečen Božič!

Predno je šel domov.

"Gotovo... hvala... sicer je pa še nekaj notri."

Hitro je odprla pokrov ter potegnila iz škatlike nekaj belega, duhčetega, iz svile in čipk ter vrgla stvar na mizo.

"Ah... stara plesna oblike... ne potrebujem je več." Ako se mora nositi štiri leta zaporedoma žalno oblike, se izgubi vse zanimanje za ples."

Hitro se je ozrl v njen ozki, nežni obrazek, ko je stala tako bližu poleg njega na ozkem hodniku.

"Škoda... belo vam gotovo dobro pristoja..."

Nato ni nicesar odgovorila. V njej je vse vrelo razburjenja.

"Pelje se domov, srečni, ter bo preživel tam božične počitnice", je bilo vse, kar je mogla misliti.

On pa je stal vstrajno poleg nje ter pokazal na odprtia vrata njegove nasproti ležeče sobe.

"Le oglejte si to kramarije, gospodična! Vse se bo gotovo razletelo na tisoč kocesiv, še predno pridem domov", je rekel.

Stopila je hitrih korakov v njegovo sobo ter se zasmajala.

"O jej... to izgleda pa res razmetano... Kaj pa je to?"

Sklonila se je čez majhni kovčeg ter potegnila iz mešanice o-vratnik, nogavice in knjig nekaj, kar jo je gledalo z okroglimi, sijajimi očmi.

"Ha... punčka", se je zasmajal tudi on. "Kaj ne da je lepa..."

To dobi hčerka moje sestre... in sedaj sezite na levo, pod svileno krilo moje materje. Tam je kirasirski oklep. Pa previdno!

Elizabeta je držala blesteci o-klep v eni in punčko v drugi roki.

"Prav nič mi niste še povedali, da imate dopust in da se plete domov", je rekla tih. "Sele gospodinja mi je povedala."

"Zagotovo sem izvedel to šele danes", je reklo opravičevajoče se. Dali so mi pet dni, ali ni to lepo! Šele danes opoldne sem oddal brzojavko na mater. Se-

Prijazno mu je pokimala,

"Seveda, gospod Poznik, ... ali je najvišji dosti velik? ... Poglejte."

Tako je priskočil na pomoč, ko njeni roki nista segli dosti visoko.

Prijazno mu je pokimala,

"Seveda, gospod Poznik, ... ali je najvišji dosti velik? ... Poglejte."

Tako je priskočil na pomoč, ko njeni roki nista segli dosti visoko.

Pozdravljen, Božič!

In Krist je prišel...

Sin Božji nekdaj prišel je na svet,
Da vidi sad pozemeljskega dela;
Vsak božji hram bil z evetjem je odet
In ljudstva so mu slavospeve pela.

A drugi dan je ugasnil ves sijaj.
In rovi so odprli črna žrela;
Za zdiljajem vrstil se je zdihljaj:
Lopata, kramp sta so svojo pesem pela.
"Kje je ljubezen, kje je lep pogled?
Zakaj srce vam trše je od skale?
Kaj vas ne gane smrtni naš trepet?"
So blede ustne nemo spraševale...
In narodi z orožjem med seboj
Tekmujejo in iščejo pravice.
Napuh se vse del je na prestol svoj:
Pokazal svetu je nedolžno lice!

Sin Božji je okamenel obstal,
Zavzdihail v silni žalosti brifko je:
"Zastonj trpel si in življenje dal,
Bile zastonj so vse besede tvoje! . . .

Božične misli.

V Ameriki pisati o Božiču v slovenskem časopisu se pravi: pisati sreču, samo sreču, zbujniati sladke in mile spomine, dotakniti se one zlate žilice, ki nas še veče z milo domovino, kjer so sorodniki, prijatelji in znanci.

Ponavadi pričakujejo ljudje ob takih prilikah od pisatelja, da jim bo opisoval petje ptic po naših gajih, šumnenja naših rek in potokov, vihar, ki divja nad domovino.

Božič v Ameriki.

Koliko rok, koliko krv, koliko življenj je dala naša domovina teji sili, vsega željni Ameriki! In kaj je dobila od nje? — Zaničljiv nasmej, s katerim dočaka tuja ki je samo zato, da žrtvuje svojo kri in gradi žnjo oltar modernega kapitalista.

Kako je žalosten Božič za onesaga, ki nima poleg sebe svojih dragih, ki se ne more nagniti nad zibko svojega otroka, ki se ne more vesci za mizo v ljubem domačem krogu.

V takih hiplih se spomni na domovino, materine besede, na rojstno hišo, in spomin na vse to myje slajši kot najslajša godba, slajši kot poljub neveste.

Zato je pa lepo pisati o Božiču, to se pravi, pisati srečem, buditi sladke spomine, dotakniti se zile, ki nas veče z domovino-materjo. Drugi naj pišejo o politiki, o vojni, denarju, o dnevnih dogodkih, drugi naj pišejo pameti in razumu, citatljev, mi bomo rajše pisali njihovim srečem.

Vsak človek ima nekaj občutkov, katerih mu nobena civilizacija ne vzame: zmanjša mu jihlahko, a vzet mu jih ne more. Nobena sila na svetu ti ne more ugasiti plamena, ki ti gori v sreči.

Moderni materializem je sicer premagal um, sreča pa nikdar ne bude premagal. One skrute želje, ono tiho hrepenjenje, ki tli v človeški notranjosti bode trajalo do konca.

Da, vsi ljudje imamo nekaj skupnega: naj si bode ta ali oni narod, ta ali oni rod, ta ali oni človek, vsak ima v letu nekaj trenutkov, ko se mu zdi vsa okolica lepša, vsak sosed odkritošrenejši, vsak človek boljši kot pa ponavadi. Delave opusto za hip misli ne delo, bogati ni ne sanjajo o denarju, trpiči se globoko oddahajo: Krist je prišel.

Na sveti večer se zamisli truden popotnik. Glej celo leto si ročal, ničesar dosegel, podili so te od praga, a nekaj imaš vendarje. Gotovo se te opominjajo domači, gotovo ti posiljajo pozdrave preko širokega morja in ti že vse najboljše za na pot v bodočnost.

In samo spomin na domače, božična misel sama mu da nove moči in nove ustrajnosti.

To ni praznovanje, to se ni ročilo v bolni duši naroda, ne, to je človeku prirojeno. Prirojeno mu je, koton prirojene druge lastnosti, katere imajo vse brez razlike.

Vsi smo težko pričakovali Božiča, na zadnje se nam je pa venarje približil in lažje nam je pri sreči, ko slišimo glas: — Mir ljudem na zemlji!

Našel jo je bil tekom pritajanja govora v kotu zofe ter se je sklonil črez deklico, ki je sedela nepremično.

Sredi med njegovimi besedami je bila zbežala v svojo sobo.

Ni se dolgo pomisljal. Tekef je zanjo ter je ni takoj našel v resno smatram celo stvar, vi pa vedno mislite, da se norigujem.

Ne, prav dosti prostoroča imamo doma...

In tako sta stala v sobi dva mlada človeka, dočini se je odnekod iz hiše še vedno glasilo petje otrok...

Poznik je stopil par korakov naprej.

"Elizabeta", je prosil šepeta,

je, ko je zasišal pritajeno ihčenje, ki se je mešalo med glasove iz otroških grl. "V zadnjih mesecih sem hodil poleg vas kot slepec. Saj me poznate, čudaka!

A danes... ne, nisem prišel k vam le radi škatlije in tudi ne radi slabé zloženih božičnih daril.

Radi vas samih sem bil prišel! Imel sem skrivenost nagon,

da vam storim kaj dobre, da vam rečem, da... za Boga, kaj pa govorim v svoji zmedenosti?

Vsem rojakom in rojakinjam širom Zedinjenih držav vočim tem potom najveseljše božične praznike.

FRANK SAKSER.

Proces Schmidt se nadaljuje, Izjave zdravniških izvedencev.

ZASLIŠEVANJE PRIČ JE SLEDNIČ VENDARLE KONČANO.
DRŽAVNO PRAVDNIŠTVO IN ZAGOVORNIŠTVO IMATA
VSAK PO ŠTIRI IZVEDENCE. OPAZOVANJA DR. JELLIF-
FE-JA. SCHMIDT JE VERSKO BLAZEN. ZAKAJ SI JE NA-
DEVAL TUJA IMENA?

V obravnavi proti morileu Hansu Schmidtu imajo sedaj zdravniški izvedenci glavno besedo. Če bo šla celo stvar tako počasi naprej, bo proces šele drugi teden končan. Zdravniški izvedenci so zbrali toliko materijala, da bodo samo njihove izvaze zavzele najmanj tri dni.

Včeraj je zasliševal državni pravnik dr. Perry M. Lichtenstein, ki je ustanben v Tombusu. Schmidt mu je baje rekel, da je umoril Ano Aumullerjevo po izrecem božjem naročilu. Ko je klečal in molil pred neko Kristo, v slike, se mu je prikazal sam Bog rekoče: — Žrtvuj mi! Kaj mi mora žrtvovati, ti je znano. Lichtenstein je večkrat govoril s Schmidtom v celici, ker bi zelo rad vedel, kaj je morilea napotila, da je začel v druščini z Muretom izdelovati denar.

Schmidt je vedno odočno zatrjeval, da je hotel z denarjem pomagati revezem in mu ni prišlo niti na misel, da bi ga rabil za svoje potrebe.

Kot "dr. Emil Molier" je kupil za par centov leče, katero je prodajal potem za \$2.80 kot patentovano medicino.

Zanimiva je Schmidtova izjava, da se vsak človek lahko "transformira." S tem hoče reči, da je v enem momentu, ko si je nadel imen zdravnika "dr. Moliera" ravno tako žutil v svoji notranosti kot pravi dr. Molier, seveda če sploh eksistira.

Morilee je nekdaj govoril dr. Lichtensteinu o svojem očetu. Zelo se je jezik, da oče ni tako počuhen kakor je on, da vse prema moli in da se preveč zaniima za politiko. Po mnenju dr. Lichtensteina je Schmidt bla-

zen.

Kot prvi strokovnjak zagovarja je nastopal psihijater dr. Smith Ely Jelliffe, ki je že 15 let priznan večjak, nastopal je v procesu proti Thawu in Robinn študiral je v Morakovem, Berolini, na Dunaju in se lahko ruči, da je mojster v svoji stroki.

Schmidt je vprve obiskal v Tombusu 3. novembra in ga je prva vsem pozneje obisku načrtoval.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto glede ponarejanja denarja, nika krvida. Ko je pa sam pripoznal, da je krv, je opustil to misel.

Muretu sem povedal, da sem žrtoval Ano, nisem mu pa povabil k kako.

Muret mu je odgovoril: — Upam, da si vso zadovo tako izvršil, da se ne bo nič domalo. Sedaj je še čas popraviti.

— Schmidtova obnašanje je izvajjal Jelliffe — ne vzbuje nikake pozornosti vendar sem zapalil pri njem nekaj posebno sti. Ramena drži postrani, odgovarja z nežnim, mirnim glasom. Ce se mu ravnava zazdi ne da ne nobeno vprašanje odgovora. Prvih približevanja sem spravil iz njega, da se je posebno zanikal za filozofske študije, Kan in Hegel sta bila njegova ljubljene. Gleda vere in posebne nazore. Ljudje Schmidtovem vrste so sami nesrečni, ali pa ne morejo osrečiti drugih. — Po Schmidtovem mnenju ne skrbijo cerkev dovolj za revče; morilee je živel redno, ni bil ne kadil. Kot mladec dijaku mu je bilo težko izbrati poklic. Ko je bil nekdaj v mogunški cerkvi sv. Avguština je baje zaklical nad njim nek glas v latinskom jeziku: — Čeprav nisi izbran, vseeno poskušaj! — Molil ni z bogove kakovin, seminariske predpise je kršil, vseled česar ga je škof večkrat posvaril. Ker ga niso tovarši razumeli, so mu rekli "neunen doktor."

V zadregi.

Aretacija nemškega avijatika na Ruskom.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. Neka brzojavka iz Perma, ki leži na nemško-ruski meji, pravi, da je aretirala policija nekega zrakoplova, ki je tudi rezervni častnik. Odvedli so ga v Moskvo.

Že dolgo

niso bili parodni listki za pot in stare domovine tako po-

ceni kakor sedaj; rojakom, kateri želijo naročati vozne listke za svoje družine, prijatelje in znance, se nudi sedaj najbolj ugodna prilika, dokler se cene zopet ne zvišajo.

Pišite takoj za vsa potrebna pojasnila na znano tvrdko:

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St. New York.

Položaj v Mehiki.

Praska pri Torreou.

Federalci silijo peone da morajo opravljati vojaško službo. — Vsakovrstna nasilstva.

FINANČNI POLOŽAJ.

Ulagateljem se izplačuje le delne zneske in vlada hoče zapreti banke do 3. januarja.

El Paso, Tex., 22. dec. — Med federalci v Torreou in kakih 1000 mož broječimi ustaši, ki so zasedli le devet milij oddaljenega kraja Lerdò in Gomez Palacio, se vrše majhni spopadi, ki pa so najbrž le nekaka predigra resnejših bojev. Federalci so prisili na stotine peonov, ki so zaposteni v Laguna-distraktu, da morajo opravljati vojaško službo.

Glasom poročil, ki so danes došla sem, so baje ustaši razdrli želenico med Nuevo Laredo in Monterey-em. Ako so te vesti resnne, potem je Mexico City in druga mesta, katera imajo federalce v oblasti, popolnoma odrezano od severne meje.

Villa se peča v tem trenutku izključno s tem, da pošilja svoji armadi južno od Chihuahue velike zaloge živil.

Ameriška mejna straža v bližini Ojinaga zasleduje generala Salvadorja Mercado, ki je neždal preko meje v Texas, ko je došpel v nedeljo iz Juarez generai Castro, da prevzame poveljstvo nad federalci v severni Mehiki.

Dobil je ukaz, naj se vrne v Mexico City, kjer naj bi prišel pred vojno sodišče in sicer vadiči mesta Chihuahua kakor hitro je izvedel, da se bbla Villa.

Ustaši popravljajo po celi severni Mehiki brzjavne zvezter ter so sedaj v stanu domeniti se z vsemi postojankami kjer stoji njihovo vojaštvo. Vstop tega upa Villa, da bo kmalu izginil zadnji federalce iz severne Mehike.

Mexico City, Mehika, 2. dec.

Londonska in mehiška banka je danes odprla svoja vrata šele ob dvanajstih ur ter se so širile po mestu vesti, da je postala bankrot.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto.

Na vprašanje, če se zaveda, da storil grozen zločin, je odvil:

— Ne, jaz nisem krv. Sedniki naj misijo kar hočejo. Bog bude moj sodnik. Sedaj sva si z Bogom dobra, ker sem izpolnil njegovo željo in mu žrtvovao Ano.

Ko je umoril svojo ljubico, je bil njeno kri, šel spat, ob pol edinih zjutraj je pa že bral ma-

ten.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto.

Na vprašanje, če se zaveda, da storil grozen zločin, je odvil:

— Ne, jaz nisem krv. Sedniki naj misijo kar hočejo. Bog bude moj sodnik. Sedaj sva si z Bogom dobra, ker sem izpolnil njegovo željo in mu žrtvovao Ano.

Ko je umoril svojo ljubico, je bil njeno kri, šel spat, ob pol edinih zjutraj je pa že bral ma-

ten.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto.

Na vprašanje, če se zaveda, da storil grozen zločin, je odvil:

— Ne, jaz nisem krv. Sedniki naj misijo kar hočejo. Bog bude moj sodnik. Sedaj sva si z Bogom dobra, ker sem izpolnil njegovo željo in mu žrtvovao Ano.

Ko je umoril svojo ljubico, je bil njeno kri, šel spat, ob pol edinih zjutraj je pa že bral ma-

ten.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto.

Na vprašanje, če se zaveda, da storil grozen zločin, je odvil:

— Ne, jaz nisem krv. Sedniki naj misijo kar hočejo. Bog bude moj sodnik. Sedaj sva si z Bogom dobra, ker sem izpolnil njegovo željo in mu žrtvovao Ano.

Ko je umoril svojo ljubico, je bil njeno kri, šel spat, ob pol edinih zjutraj je pa že bral ma-

ten.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto.

Na vprašanje, če se zaveda, da storil grozen zločin, je odvil:

— Ne, jaz nisem krv. Sedniki naj misijo kar hočejo. Bog bude moj sodnik. Sedaj sva si z Bogom dobra, ker sem izpolnil njegovo željo in mu žrtvovao Ano.

Ko je umoril svojo ljubico, je bil njeno kri, šel spat, ob pol edinih zjutraj je pa že bral ma-

ten.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto.

Na vprašanje, če se zaveda, da storil grozen zločin, je odvil:

— Ne, jaz nisem krv. Sedniki naj misijo kar hočejo. Bog bude moj sodnik. Sedaj sva si z Bogom dobra, ker sem izpolnil njegovo željo in mu žrtvovao Ano.

Ko je umoril svojo ljubico, je bil njeno kri, šel spat, ob pol edinih zjutraj je pa že bral ma-

ten.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto.

Na vprašanje, če se zaveda, da storil grozen zločin, je odvil:

— Ne, jaz nisem krv. Sedniki naj misijo kar hočejo. Bog bude moj sodnik. Sedaj sva si z Bogom dobra, ker sem izpolnil njegovo željo in mu žrtvovao Ano.

Ko je umoril svojo ljubico, je bil njeno kri, šel spat, ob pol edinih zjutraj je pa že bral ma-

ten.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto.

Na vprašanje, če se zaveda, da storil grozen zločin, je odvil:

— Ne, jaz nisem krv. Sedniki naj misijo kar hočejo. Bog bude moj sodnik. Sedaj sva si z Bogom dobra, ker sem izpolnil njegovo željo in mu žrtvovao Ano.

Ko je umoril svojo ljubico, je bil njeno kri, šel spat, ob pol edinih zjutraj je pa že bral ma-

ten.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto.

Na vprašanje, če se zaveda, da storil grozen zločin, je odvil:

— Ne, jaz nisem krv. Sedniki naj misijo kar hočejo. Bog bude moj sodnik. Sedaj sva si z Bogom dobra, ker sem izpolnil njegovo željo in mu žrtvovao Ano.

Ko je umoril svojo ljubico, je bil njeno kri, šel spat, ob pol edinih zjutraj je pa že bral ma-

ten.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto.

Na vprašanje, če se zaveda, da storil grozen zločin, je odvil:

— Ne, jaz nisem krv. Sedniki naj misijo kar hočejo. Bog bude moj sodnik. Sedaj sva si z Bogom dobra, ker sem izpolnil njegovo željo in mu žrtvovao Ano.

Ko je umoril svojo ljubico, je bil njeno kri, šel spat, ob pol edinih zjutraj je pa že bral ma-

ten.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto.

Na vprašanje, če se zaveda, da storil grozen zločin, je odvil:

— Ne, jaz nisem krv. Sedniki naj misijo kar hočejo. Bog bude moj sodnik. Sedaj sva si z Bogom dobra, ker sem izpolnil njegovo željo in mu žrtvovao Ano.

Ko je umoril svojo ljubico, je bil njeno kri, šel spat, ob pol edinih zjutraj je pa že bral ma-

ten.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto.

Na vprašanje, če se zaveda, da storil grozen zločin, je odvil:

— Ne, jaz nisem krv. Sedniki naj misijo kar hočejo. Bog bude moj sodnik. Sedaj sva si z Bogom dobra, ker sem izpolnil njegovo željo in mu žrtvovao Ano.

Ko je umoril svojo ljubico, je bil njeno kri, šel spat, ob pol edinih zjutraj je pa že bral ma-

ten.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto.

Na vprašanje, če se zaveda, da storil grozen zločin, je odvil:

— Ne, jaz nisem krv. Sedniki naj misijo kar hočejo. Bog bude moj sodnik. Sedaj sva si z Bogom dobra, ker sem izpolnil njegovo željo in mu žrtvovao Ano.

Ko je umoril svojo ljubico, je bil njeno kri, šel spat, ob pol edinih zjutraj je pa že bral ma-

ten.

Sprva je poskušal morilee dočakati, da ne pada na Mureto.

Na vprašanje, če se zaveda, da storil grozen zločin, je odvil:

— Ne, jaz nisem krv. Sedniki naj misijo kar hočejo. Bog bude moj sodnik. Sedaj sva si z Bogom dobra, ker sem izpolnil njegovo željo in mu žrtvovao Ano.

ZIRA
10 CIGARETTES FOR 5¢

NI JIM TREBA DOKAZOV
GOVORE SAMI ZA SE.

Vspah po zaslugi.

Božič.

Spisal Etbin Kristan.

V glavi ji je bilo jasno, toda v njenih udih je bila živa mladost, po žilih se ji je pretakala vroča tekočina in sreči ji je znalo utripati tako hitro, kakor da streljašo v njem strojne puške, in tako močno, kakor da je notri nameščena tovarna s stocentovskimi mehaničnimi kladivi. In bujna mladost z viharnim hotenjem je bila končno močnejša od preudarca, celo močnejša od volje. Tako se je zgodilo, kakor se godi vedno, v opojni omotici, ki jemlje zavest le na pol, a učinkuje vendar močnejše od vsakega narkotičnega sredstva.

On ji je šepetal sladke in presladke besede o svoji ljubezni, tako banalne neprizadetim ušesom, da dražijo smeh in porogljivost, a tako milie, evtoče in polne pozicije sreču, ki jih je željno da zakerpnji po morju take nežnosti, po katerem bi plaval v brezkrajnost in večnost. On ji je prisegal in obljubooval in ona je skralka njegove besede, ki jih je poslušala bolj kot melodijo nego kot izraze in misli, in fantazija ji je plavala po neznanih krasnih krajinah, katerih nikdar ni videlo ne njen, ne drugo človeško oko. A še vedno je bdelo nekaj jasnega, spoznavajočega v njeni glavi in venomer je odkimaloval.

Naenkrat se je ustraila. Zadelo se ji je, da jo obdaja sladost, hoteča jo premagati. Naglema je vstala. Le da se kreplje zgane, pa bo prosta sanj in oči ji bodo bistre. Potegnila je z dlanjo preko čela, odstopila za korak in ko je Milan ves osupel obmolnik, je zacela z mirnim glasom govoriti.

Končajava, končajva ... in nikdar več naj se to ne ponovi.

Kakor da je čitala vprašanje v njegovih očeh, mu je prepričila besedo, pa je nadaljevala.

Ker ni mogoče in nikdar ne bo mogoče. V širinajstih dneh boste doktor, a jaz sem guvernant.

Besede so jo nekoliko okrepčale in začela je razlagati, kakor da gre za račun, ki se rešuje z nadavnimi steklami.

Pri vaših stariših sem v službi. Če bi vi hoteli tisočkrat, ne bodo vasi starši hoteli nikoli. Saj to ni vse, da sem guvernant. Zgodili so se včasih čudni slučaji. Plesalke so postale kneginje in jahalke grofice. To je lažje. Jaz pa ne bom nikdar vaša žena. Vaši starši so bogati in ugledni. Mnogo imate strieev in tet, pa bratrancev in sestričen — same ugledne sorodnike. Moj oče je mizar. Moja mati je hodila po magat zidarjem. Same sem hodila v tovarno, nekaj časa tja, kjer delajo eikorijo, potem v predmico. Tam, kjer sem prenočevala, so stanovali dijaki. Imeli so mnogo knjig, ki so me mikale, pa so mi jih posojevali in česar nisem razumela, so mi razlagali. Bilo je smešno. In enkrat me je tovarš za šalo naprosil, naj mu spisem nalogo, ki jo ima oddati v šoli. Smejali smo se do blaznosti, a potem sem spisala nalogo in tedaj se niso več smejali. Da, jak je vzel v šolo in od tistega časa so se vsi brigali zame. Izbirali so mi knjige, ravnali so z menoj kakor profesorji in ko je najstarejši izmed njih odsel na Dunaj, me je priporočil v družini, v kateri je dotlej poučeval male dekle, za hišno učiteljico. Zgodil se je čudež. Zapustila sem tovarno. Ni mi bilo treba delati podnevi in učiti se ponoči. Navadila sem se gibati v džilčni hiši. Dobivala sem toliko denarja, da sem si lahko sama kupilam kupila kujugo. Mikali so me tuji jezikci in niso mi delali težav. Pomagala sem gospodarjem tudi drugače: včasih sem napisala pismo, včasih sem kaj prestavila. Bili so pač zadovoljni z menim, in ko je potekel čas, so me priporočili drugi rodinci. Končno sem prišla sem. Zdaj pa pojedem od tod...

in sčasoma so tudi v hiši spoznali, kako je z njo. Povedali so ji, da ne bi bili nikdar pričakovani take nevhvalnosti in da zdaj seveda ne more ostati v hiši, kjer so otroci. To ji mora biti jasno. Blio je je jasno, pa je odšla. Nobenega pisma ni bilo od nikoder. Varčevala je s svojimi skromnimi prihranki takoj skrbno! Zakaj vedeša, da se nova služba brez praporčila ne dobi vsak dan. A potekali so tedni in meseci brez lužbe.

Milan se je ustrail. Dobro so videle njene oči, da ni glumačka igra. Pošteno se je ustrail in v svojem velikem strahu jo je rotil in prisegal in nazadnje so mu solze zalihe oči. Saj njegovi starši niso taki; in če bi ga zavrgli vsi sorodniki in mu zaprli svoja vrata za večne čase, mu ne bi bilo tako hudo, kakor če bi moral izgubiti njo. Kajti lahko si misli, da ga ne pozna noben strie in nobena tet in nič ga ne peče in ne razburja taka misel; a da bi moral živeti brez nje, ne sme pomisliti niti trenutek, ker mu ta misel prizadeva hujše bolečine kakor vsaka telesna muka, ki more doleteti človeka.

Plašno jo je prijet za roko in rahojo je pritegnil bližje in posadil na zofo poleg sebe. Pa ne vedo kaj počenja, je zdrknil na tla in poklepknil, pa se zagledal v njene oči s čudnim pogledom, ki je prosil in obljuboval in se zavaboval v njeni punčki, da je moral, morale gledati vanj. In naenkrat sta obmolnikl oba — hipoma — kajti v prsih se jima je jelo gibati nekaj neznanega, neizrecnega, kar je sililo navzgor skozi vrat v glavo, in možgane, tako da se je nenadoma vse, vse izpremenilo. Bolesten izraz je izpel Slavi v obraz, a polagoma so se ji lica izgladila, okrog ustev ni bilo ne trpkosti, ne smehljaja, le oči so bilo široko odprtih in so gledale nekaj čudovitega, nepojmljivega, neopisnega. V glavi ji je nekaj zaspalo, okrog se je dvigala bela, razsvetljena megla in čutila je, kako se polagoma pogreza soba, hiša, vse okrog nje in le ona ostanja, kakor na otoku — le ona in on. Zadnje misli so se zmedle, zadnji poizkus volje so obnemogli, kakor da se je napila neznačne pijače. Vse je zamrlo — tedaj je planila mladost z vso silo svoje moći.

Tako se je zgodilo...

Takrat je bila pomlad. Zdaj je zime. Še zadnje dni se je priselila. Dolgo so južni vetrovi orvali mraz, le dolgotrajno deževje je napolnilo vse struge in premaločilo ceste. Reveži, ki so že dolgo brez dela, so tornali, ker ni bilo snega iz obrakov, da bo jutri, pojavil se v tem krajem, kjer so bili zadovoljni, ker se je vendar nekako prebilo ob nezakurjeni peči. Pred tremi dnevi pa se je veter obrnil, zapihal je oster severnjak, zemlja je zmrznila, da se je čulo škrapanje vsepovsod, a danes so začele padati snežinke goste in velike, da je zemlja mahoma dobila odoje kakor starinska kmečka postelja po zimi.

Zdaj leži sneg po poljih in travnikih; v goru so šibe veje pod njega težo in v mestu so ob pestili nakidan visoki hribi. Zvezde sijejo na to čisto belo haljo. Do polnoči je še daleč. Ulice so prazne. V parku na kraju mesta sedi Slava na klopi in komaj ve, da se treset od mraza. Zakaj v glavi ji je vroče in žgoči ogenj ji sili v oči. Misli, ki so ji dolgo, dolgo divjale po možganih, hoteče izmisliti nekaj — kdočekaj — opuščajo polagoma svoje neplodno delo. Čemu misli, ko se ne da izmisliti nič... nič... nič drugega kakor edino, kar je še mogoče, edino, kar je storilo že toliko drugih. Odločeno je in zgodilo se bo, ker se mora. A malo se še lahko počaka, zakaj tudi to je vseeno, kakor je vse skupaj vseeno... vseeno.

Nikdo niti slutil ni, da bo deklica, kateri so dali pri rojstvu imenu Subhashini (jasni govor), ostala za vedno nema. Njeni dve starejši sestri sta se imenovali Sukeshini in Suhashini. Nemi deklici so rekli ljudje kar na kratko Subha.

Kot je že navada, sta bili obe starejši sestri že poročeni, najmlajša je pa ostala starščem v nadleglo. Večina ljudi misli, da oni, ki ne zna govoriti, tudi nječar ne vidi, zato so pa izražajo svoje mnenje, glede bodočnosti nene deklike kar v njeni prisotnosti. Zategadelj je vedela Subhashini že od rane mladosti, da leži ujeno rojstvo kakor prokletstvo nad ocetovo hišo. Ijudjer se je kolikor mogoče odtegovala, in bilo bi ji nekako lahko pri srnu, če bi se sploh nič več ne me nadijanje vse skupaj nič... vseeno.

Tako je prišlo. Taka vsakdanja povest! Tisočkrat ponovljeni obup, strah, plahu nada, razočaranje, krčevito iskanje, poizkušanje, pojemanjajoča moč... semterja še plamenček... pa zopet nič... nazadnje vse skupaj nič... vseeno.

Milan se ni vrnil z Dunaja. Izpisal je pa napravil — morda je bil preveč zaljubljen. Kdove zakaj! Pa so mu starši poslali denarja in ukazali, naj gre na Angleško k staremu strievu. Še več so mu pisali — ona ne ve, kaj. Ubogal je — seveda. In nič se ni čudila. Saj je slutiila, saj je skoro vedela, da bo tako, približno tako. A še pozneje je zvedela, da je še hujše-

kako zrealo njih samih. Če ima bine dekliškega srca so vrele neobičajno napako, se zdi materi, da jo ima tudi ona. Oče, Panikanta je naskrivaj ljubil svojega nemega otroka, mogoče ga je ljubil bolj od ostalih dveh hčera.

Subha ni znala govoriti, imela je pa zato dvoje velikih temnih oči z dolgimi črnimi trepalnicami. In njene ustnice so pri vsem najmanjšem razburjenju zatrepetale, kot zatrepta list trepetlike v vetru.

Ce spremimo misli v besede je to nekaka prestava. Večkrat se dogodi, da ne moremo vsega tako povedati kakor mislimo. Tem črnim očem pa ni bilo treba ničesar prestavljati, ničesar spominjati. Njen pogled je v trenutku začarel, takoj nato pa zopet ugasnil. Zdaj je bil podoben tiemu sanjajočemu mesecu, zdaj je zaplapal kot baklja. Dečki in deklice so z nekakim strahom gledali Subho, igrali se pa nikdo ni hotel žnjo. Podobna je bila specemu miru, ki nastopi ob vročih poletnih opoldnevih.

II.

Mesto, o katerem govorimo, se imenuje Chandipur. Potoček, ki teče mimo njega, je mala bengalska vodica, hitra kot mlada kmečka deklica.

Hiša, kjer stanuje Subha, stoji čista ob potočku. Stene so napravljene iz debele osmeroglaste slame, okoli hleva in senika je vse polno bananskega grmičja — prijazna idila, kamor se vsakdo rad ozre.

Ko je glavno delo končano, gre Subha h potoku in presedi tam cele dolge ure.

Tam se pogovarja z naravo. Sumenje potočka, glasovi ljudi, petje čolnarjev, žgonjenje ptic, vse to se spaja skupaj in se izvaja v molčično dušo nemega dekleta. Ta glas, sestoječ iz tisočev glasov, je govor nemih, govor Subhe z velikimi očmi in doigričnimi trepalnicami. Od travnika tam spodaj, kjer evriči evriček, do visokih gora, dotikajočih se nebes, se glasi ena sama pesem: povsod gibanje, živiljenje, godba, otožne tožbe in globoki vdih.

Opoldan, ko odidejo mornarji in ribiči h kosilu, ko se vležejo ljudje k počitku, ptiči vtihnejo in se za hip ves svet pomiri — si gledata tiha narava in nema deklica v oku. Naravo obseva žarko solnce, nema deklica pa sedi v senci nizkega drevesa.

Sveda, tudi Subha ima nekaj intimnih prijateljev. V hlevu sta dve kravice Sarbashi in Panguli. Govoriti ne moreta, tudi natanci poznata Subha korak. Nekej lahkega, nežnega je v njem, česar ne more razodeti nobena beseda. Kravice sta vedno vedeli, nebes, se glasi ena sama pesem:

Slabost je v vseh udih, noge so kakov lesene, komaj se premikajo in pred očmi plešejo čudni kolobarji. Toda naprej... po sili... zblie... zblie... zblie... zblie...

Zgrudila se je. Po vsem telesu jo je pretreslo, zabolelo, stisnilo, kakor da je prišla smrt; pogrelo jo je... in potem je bilo vsega konec. Nič več ni vedela. Trenutek ali dolga ura? Tedaj je zavonila. Oči in ušesa so ji oživelja.

Začula je temak glasek čisto bližu, tenak glasek poln čudežnih melodij in tisti hip je minilo vse.

Ko je nekoga popoldneva vrpel Pratap trnek v vodo, se je nasnehnil Subhi: — Tako, tako,

Shu, ženina so našli zate. Ali ga bov vzela? Le glej, da nas ne zabiš!

Nato je začel ribariti.

Subha ga je pogledala, kot pogleda v srcu zadeta srna neusmiljenega lovca: kaj sem ti storila? — Ta dan ni sedela pod tamariindo. Panikantha se je zbulil iz popoldanskega spanja, sedel je v spalnici in kadil. Subha mu je sedela pri nogah, ga nekaj gledala in pričela jokati. Oče jo je skušal potolažiti, pa vse zastonj.

Za drugi dan je bil določen odhod. Subha je šla v hlev, dala kravicama trave in ju objemala s svojimi nežnimi rokami.

V dvanajsti noči naraščajoče

na počestno izvajanje izvrsne smote — izpostavljana zdravila.

PRODAJA vseh listov vseh prekomorskih črt,

POŠILJA denar v star kraj sancijske

in poštem

UPRAVLJA vse v notarski posel sprodna

četa dela

Nikdo se ni menil zanjo; nje pa molitve k Bogu, da bi ji do delil kaj, naprimer dar, da bi ni ga bilo, ki bi jih razumel. Zadnja delati čudež. Pratap bi stonj se je oziral naokoli; nisil, da ima Subha tako čarobno moč v sebi!

Subha bi bila rada vodna vila, ki bi naenkrat pogledala iz valov in položila na breg velik biser, tako velik kot je zmajeva glava; Pratap bi več ne ribaril, zgrabil bi biser, planil v globočino... In kdo bi sedel tam zdolaj v srebrnem gradu, na zlatem nastolju — — — — —

Ali bi se morda ne moglo kaj takega v resnici zgoditi? Saj to vendar nič nemogočega. Toda Subha se je rodila v Panikanthon, v hiši in škoda, škoda, da ni bila njeni mati kraljica čarobnega podzemlja.

Ali bi se morda ne moglo kaj takega v resnici zgoditi? Saj to vendar nič nemogočega. Toda Subha se je rodila v Panikanthon, v hiši in škoda, škoda, da ni bila njeni mati kraljica čarobnega podzemlja.

Promatrala je samo sebe, premljevala, spreminjala, njen pogled je v trenutku začarel, takoj nato pa zopet ugasnil. Zdaj je bil podoben tiemu sanjajočemu mesecu, zdaj je zaplapal kot baklja. Dečki in deklice so z nekakim strahom gledali Subho, igrali se pa nikdo ni hotel žnjo. Podobna je bila specemu miru, ki nastopi ob vročih poletnih opoldnevih.

Medtem je rasla in postajala starejša. Polagoma, polagoma je spoznavala samo sebe, njeni sreči bilo polno občutkov, ki se ne dajo popisati, podobno je bilo morju v mesecni noči.

Promatrala je samo sebe, premljevala, spreminjala, njen pogled je v trenutku začarel, takoj nato pa zopet ugasnil. Zdaj je bil podoben tiemu sanjajočemu mesecu, zdaj je zaplapal kot baklja. Dečki in deklice so z nekakim strahom gledali Subho, igrali se pa nikdo ni hotel žnjo. Podobna je bila specemu miru, ki nastopi ob vročih poletnih opoldnevih.

Cenjenim rojakom Slovencem in Hrvatom naznanim razprosijo svojega naravnega domačega vina. Cena helemu vinu je 45 in 50c galon; črnemu vinu pa 35 in 40c galon s posodo vred. Manjših naročil od 28 galon ne sprejemem. Z naročilom po sljite polovico denarja in ostankem se mi poslige vo vino sprejmorate.

Za obnovo naročil se toplo priporočam posestnik vinograda

FRANK STEFANICH, R. R. 7, Box 124, Fresno, Cal.

Kedov izmed rojakujev iz okolice Trinidad, Colo. želi moje vino, naj se obrne na:

Mr. FRANK KREK, 213 W., Main St., Trinidad, Colo.

ker on ga naroča po cele kare.

Phone 240.
FRANK PETKOVSEK,</b

GLAS NARODA

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(corporation.)FRANK SAKSER, President.
JANCO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
2 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Se celo leto velja list za Ameriko in
Canad... \$3.00

Leto ... 1.50

Leto za mesto New York ... 4.00

Leto za mesto New York ... 2.00

Europe ... vsa leto ... 4.50

Leto ... 2.55

Cetrtletna ... 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
vzemski nedelji in praznikov."GLAS NARODA"
("Voice of the People")every day except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisni hram podpisna in osoznosti se ne
priobčujejo.Dopisni hram se blagovno pošljati po
Money Order.V spremembi krajca narodnikov pro-
stavimo, da se nam tudi prejšnje
zadnjice naznani, da hitreje
najdem na naslovniku.Dopisni hram pošljivatim naredite na
naslov:"GLAS NARODA"
28 Cortlandt St., New York City,
Telephone 4687 Cortlandt.

Valutna reforma.

—

V soboto zvečer je sprejel svet na preejeno večino predlog, s katero se uveljavlja bančno in valutno reformo. Ker se bodo v komitejih oben hiš zedinili glede amendmentov, katere se je že dalo prvovali zakonski osnovi, ni nobene ovire več, da bi ne dobila predloga s podpisom predsednika zakonito veljavno. S tem bo uveljavljen drugi veliki reformni zakon, od katerega si predsednik Wilson toliko obeta. Prvi teh zakonov, tarifna postava, je že v veljavi par mesecov in tretji, revidirani zakon proti trustom, se pripravlja. Zadnji je brez dvojnega najvažnejši ter po svoji vsebinski najvažnejši izmed vseh, s katerimi ima opraviti demokratično demokratična administracija.

Valutni reformni zakon je bil s kapitali čiščega stališča prava potreba. Združene države so bile edina visoko razvita dežela, katera ni mogla v slučaju potrebe, v časih križ ali drugih zadreg, posmogniti svojega denarnega protoma. Le velikemu bogastvu dežele se je zahvaliti, da ni imela ta "nečlastičetno denarja", kot se glasi tehnični izraz, budil posledie. Krizo leta 1907 se je pripravovalo temu dejstvu; pa po pravici, je stvar osebnega mnenja. Na vsak način pa se je že dalj čas skušalo izpremiti ta položaj. Eden prejšnjih kongresov se je že pečal z zakonsko osnovo, katero je uložil senator W. Aldrich. Sedaj sprejeta postava se skoraj polpolnomu njemu z osnutkom postave, katero je takrat uložil imenovani senator. Takrat so bili veliki bankirji zadovoljni s predlogom, sedaj pa so ji oponirali na vse mogeče načine. To je povsem nemočno. Nova postava vsebuje dve bistveni izpremembi. Mesto ene centralne banke, katero kontroliira visoka financa, se bo ustanovilo za sedaj osem pozneje pa več regionalnih ali krajevnih bank, ki bodo stale pod kontrolo posebnega zveznega urada v Washingtonu, kogega člani bodo sestojali in šestih oseb, katere bo imenoval predsednik ter potrdil kongres. Nadalje bo izdajal v slučaju potrebe zvezni urad bankovec v posmoženem številu. Dosedaj so opravljale ta posel banke. Cela stvar pa ima namen zdobiti moč visoke finance, ali takozvanega denarnega trusta, ki ima svoj sedež v New Yorku.

Ali se bodo izpolnila velika pričakovanja, katera goji demokratična stranka, ali pa bodo nastopile slabe posledice, katero proukujejo banke? Razočaran bo sta najbrž obe stranki. V smislu sedaj obstoječega družabnega reda je nova valutna postava velik napredok.

Konečno pa korakajo Združene države daleč za Anglijo, Nemčijo in Francijo, ki imajo v svojih državnih bankah že dolgo, kar se je tu še sedaj ustanovilo. Kot znano, hoče predsednik Wilson zdobiti moč denarnega trusta potom zopetnega uveljavljanja tekmovalja. Kot sredstvo v

to svrhu naj bi služila valutna reforma, ki daje državnim oblastim doseganje, se je pokazalo dovolj le podstavljenim bankam pravico dovoljenja kredita. Kredita potrebne se hoče oprostiti milosti od visoke finance odvisnega denarnega trusta.

Na drugi strani pa pravijo zavorniki bank, da se bo ravno s tem podpiralo nezdrav trgovska podjetja, ki se morejo končati edinole s polom. To bi bilo znagalo Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je bila sicer bora letosnjega leta, vendar zdraženo Slovensko je znagalo. Tako bi znagali Slovenci še veliko stvari, resno le v slučaju, ako bi se se bi bili vzajemni! V prvih vrsti so pa po vseh večjih naseljenih potrebeni taki Slovenski Domovi. Poglejmo Finec: Omi vse povsod, težki je

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GRADNIKI:

Predsednik IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
 Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn., Box 641.
 Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 434.
 Pomočni tajniki: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 No. 15th St.
 Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 106.
 Kaufnik: ALOJS VIRANT, Lorain, Ohio, 1708 W. Erie St.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVIC, Jersey, N.J., 920 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOJS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 533.
 MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 116 - 7th St.
 PETER SPEHAR, Kansas City, Kan., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZENIK, Durbin, Pa., Box 122.
 FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 716.
 MARTIN KOCHEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Euler Ave.

Vsi dobitki naj se posiljajo na glavnega tajnika, vse denarne posiljave na glavnega Blagajnika Jednoty.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Umrla je na Rupi pri Kranju žena hišnega posestnika in češarskega mojstra Valentina Perčiča, Angela Perčič, rojena Rebec, starca 23 let.

Semčmar. V Jasenu se je obesil v stanovanju 60letnemu posestniku Tomaz Hribar. Mož je izvršil samomor v piamonji vseled slabih premoženjskih razmer.

Nagode. Na Raketu se je posnel pri premikanju vlakov sprednjik Fran Potočnik, Padel je čez neki kol in se težko poškodoval na levi nogi. — V Kregarjevem pri Kameniku je padel razvozni posestnikov sin Fran Gračanik in si je zlomil obe nogi. — V Privinju je podrl na tla 21letnega posestnikovega sina Alejša Bregarja bik, ki ga je gnal proti domov. Pri padcu si je zlomil noge. — V Tretjine je padel na tla 21letnega posestnikovega sina Alejša Bregarja bik, ki ga je gnal proti domov. Pri padcu si je zlomil noge.

Primorsko. Stavka pekov je izbruhnila na Reki. Stavka se je razširila po vsem mestu, vsele česar je zavala pomanjkanje kruha. V nekaterih pekarnah ponoma vojaštvo. Mir se dozdaj ni motil.

Zrcelj pri Konjicah se ustavovi s 1. jan. orožniška postaja.

Tržič. Iz Grada. Puntigamska pivovarna je kupila Pferzichjevo pivovorno v Fürstenfeldu.

Iz Maribora poročajo, da je pogodbo glede skupine mariborskograške elektrarne ob Dravi pri Felberjevem otoku sprejel tudi mariborski mestni svet. V kratek tem se bo začelo z delom.

V Zrcelj pri Konjicah se ustavovi s 1. jan. orožniška postaja.

PRIMORSKO. Stavka pekov je izbruhnila na Reki. Stavka se je razširila po vsem mestu, vsele česar je zavala pomanjkanje kruha. V nekaterih pekarnah ponoma vojaštvo. Mir se dozdaj ni motil.

Zrcelj nova laška gimnazija. V Tržiču, kjer je narastlo prebivalstvo v zadnjih desetih letih od 4000 na skoro 13.000, hočejo imeti Italijani svojo gimnazijo. Vrše se že pogajanja z namestništvom in naunčnim ministrstvom, ki bodo izprala brzotno ugodno. Občina je pripravljena zgraditi poslopje in je stavila tozadovno postavko že v letni proračun. Otvoriti hčemo realno gimnazijo z obligatornim poukom v nemčini, latinsčini in francosčini. Učni jezik naj bi bil italijanski.

Odpust inozemskih delavcev. V ladjevnicem v Tržiču so odpustili že več delavcev iz Italije. Zadnjo partijo regnicelov bodo odpustili tudi dan. Obenem z regnicelov bodo odpustili tudi vse druge inozemiske delavce, če, da se ne bo mogoči reči, da nastopa vodstvo samo proti Italijanom. Tega pa Italijani in Nemci ne verjamajo posebej na gledi Anglo-žev, ker sta ravna telj in stavnih ravnatelj Angleža.

S pasjim bicem. Primerjan je kaznoval sin poštnega ravnatelja Pattaya, ki je državni uradnik, svojega nasprotnika, urednika krščansko-socijalnega lista "Corriere Adriatico", Milosta, ki mu je očital v listu nepoštenost. Počakal ga je na trgu, vprašal ga je za im in ko mu je ta odgovoril, da je pravi, ga je udaril dvakrat s pasjim bicem čez obraz. Predno se je Milost zavedel v poklicni policijo, je maščevalce svoje časti izkazil.

Vinska letina po Tržiči gori pri Novem mestu je kvalitativno izvrstna. Tudi po množini bo letos tege pridelka mnogo več, nego je bilo pričakovati. Čuje se, da se nekateri tuji vinski kupec razgvarjajo, če da je vino po Tržiči gori in Griču že razprodano. To je le manever par vinskih trgovcev. Istina je, da je vina še mnogo, in sicer prav dobrega po priročna zmerni ceni.

STAJERSKO.

V Selinci ob Muri v Šentiljski župniji je umrl 80letni veleposestnik Josip Nikl. Rajni je pri vseh volitvah stal zvest na slovenski strani.

V Pečaju pri Mariboru je umrl hišni posestnik Anton Hohl.

Iz Vranskega poročajo: Dne 28. nov. so našli v potoku na Logi mrtvega nekega Martina Frikovca iz Mengša. Ker se ga je preveč nalezel, je padel, si strl dvakrat nego in potem zmrznil v drugače plitvem potoku.

Iz Grada poročajo: V vodo je skočil in utonil petipolletni kočiččajev sin Fran Brus v Gradiču, ker ga je mati okarala.

Iz Pale nad Mariborom poročajo: Pri gradnji tukajšnje električne centrale se neprestano ponavljajo nesreče. Dne 3. dec. po poldneva so ponesrečili kar štirje delave, ker se je pod težo materialnega vlaka podrl del nekega lesenega ogrodja. Delavec Sever je obležal na mestu mrtev, delavec Dominik je umrl na prevozu v bolnišnico in delavec Geratič v bolnišnico. Pogoste nesreče pri delih v Fallu bo krivo deloma pač tudi neprevidno vodstvo.

Iz Zaica poročajo, da sta napada pri Levenu dva delave, po imenu Ramišek, zvečer kmeta Lipovščaka, ga vrgla na tla in mu delavec je bil takoj mrtev, pet jih je nevarno ranjenih in ko so jih pregrali v bolnišnico, je eden takoi izdihnil. Povečini so vse O-

grki. Krivda leži na slab konstrukciji ogrodja.

Tatvina. V turškem saloru v "Grotti" na Reki je zaspal neki Ivan Zuliani. Ko se je mož zbulil, je bil sam, zapazil pa je, da mu je bil med spanjem odrezan žep, v katerem je imel denarnico z 250 K.

Poškušen umor in samomor. V Opatiji je ustrežil 26letni hotelski uslužbenec I. Beck svojo ljubico, hotelsko hišno Weindorferje. Hinsko je ranil na levi ramen, njemu pa je krogla prebila četrto rebro.

Občil se je v Opatiji 25letni Anton Črnec iz Rakova. Služil je pri Ig. Brücknerju kot kočijač in je bil ljud alkoholik.

Tržaški trhataci. Pred kratkim smo poročali, da so aretrirali v Trstu zaradi tihotapstva s sahrinom finančne višjega straznega paznika Dal Zotta in laškega trgovca Quattaciničia. V skladisih Quattaciničievem so dohiti precej sahrin, en zahaj sahrin na pa so zaplenili pri izhodu iz proste Luke. Aretriran je bil tudi kapitan neke laške jadrnice. Preiskava je dogmala, da se je vršilo tihotapstvo v veliki meri. V Quattaciničevem skladisu v prosti luksi so našli v zidu še 94 kg, v nem njegovih skrivenih skladisih v starem mestu pa 128 kg sahrin. Aretrirali so tudi še enega finančnega stražnika, ki je podpiral tihotapstvo. Zadeva vzbuja v Trstu precej pozornosti, ker je Quattacinič znani in oddilen kamorak.

Turški defravdant. Parnik "Lazura" je pripeljal iz Amerike v Trst Turka Huseina Aonia, ki je pomerivel v Carigradu na pošti 200 turških funtorjev in pobegnil v Ameriko. Aonia so na zahtovo turške vlade prepeljali v Carigrad.

KRAJNSKO. Iz Gradca. Puntigamska pivovarna je kupila Pferzichjevo pivovorno v Fürstenfeldu.

Iz Maribora poročajo, da je pogodbo glede skupine mariborskograške elektrarne ob Dravi pri Felberjevem otoku sprejel tudi mariborski mestni svet. V kratek tem se bo začelo z delom.

V Zrcelj pri Konjicah se ustavovi s 1. jan. orožniška postaja.

PRIMORSKO. Stavka pekov je izbruhnila na Reki. Stavka se je razširila po vsem mestu, vsele česar je zavala pomanjkanje kruha. V nekaterih pekarnah ponoma vojaštvo. Mir se dozdaj ni motil.

Zrcelj nova laška gimnazija. V Tržiču, kjer je narastlo prebivalstvo. Rejen je bil 26. aprila 1841 v Gorjach na Kranjskem in je bil posvečen 16. julija 1868.

Vlom. V Sv. Mohorju so izvili dosedaj še neznani tatoi vrom pri trgovcu Avg. Ederju. Odnesli so ves denar iz registrirne blaginje, 140 K iz nekega predstavnika, ki je samo delno krit na včarovalnino.

Počesar. V Bistrici je popolnoma zgorjel gospodarsko poslopje gr. Leopolda Goessa. Najemnica Roza Tauchhammer ima škodo 14 tišč krov, ki je samo delno krita.

Najden pogrešane. V nekem grodu pri Otmanjah je našel Fr. Bratinia mrtvega svojega brata Ivana Bratina, katerega so pogrešali že od 25. nov. Zdravniksi so dognali, da je umri mož vsled srečne kapi.

KOROŠKO. Umrl je v Ločah župnik Jakob Kraflič, duhovni svetovalec. Rejen je bil 26. aprila 1841 v Gorjach na Kranjskem in je bil posvečen 16. julija 1868.

Vlom. V Sv. Mohorju so izvili dosedaj še neznani tatoi vrom pri trgovcu Avg. Ederju. Odnesli so ves denar iz registrirne blaginje, 140 K iz nekega predstavnika, ki je samo delno krita na včarovalnino.

Otočar. V Bistrici je popolnoma zgorjel gospodarsko poslopje gr. Leopolda Goessa. Najemnica Roza Tauchhammer ima škodo 14 tišč krov, ki je samo delno krita.

Najden pogrešane. V nekem grodu pri Otmanjah je našel Fr. Bratinia mrtvega svojega brata Ivana Bratina, katerega so pogrešali že od 25. nov. Zdravniksi so dognali, da je umri mož vsled srečne kapi.

Knjizice. Umrl je v Ločah župnik Jakob Kraflič, duhovni svetovalec. Rejen je bil 26. aprila 1841 v Gorjach na Kranjskem in je bil posvečen 16. julija 1868.

Vlom. V Sv. Mohorju so izvili dosedaj še neznani tatoi vrom pri trgovcu Avg. Ederju. Odnesli so ves denar iz registrirne blaginje, 140 K iz nekega predstavnika, ki je samo delno krita na včarovalnino.

Najden pogrešane. V nekem grodu pri Otmanjah je našel Fr. Bratinia mrtvega svojega brata Ivana Bratina, katerega so pogrešali že od 25. nov. Zdravniksi so dognali, da je umri mož vsled srečne kapi.

Knjizice. Umrl je v Ločah župnik Jakob Kraflič, duhovni svetovalec. Rejen je bil 26. aprila 1841 v Gorjach na Kranjskem in je bil posvečen 16. julija 1868.

Otočar. V Bistrici je popolnoma zgorjel gospodarsko poslopje gr. Leopolda Goessa. Najemnica Roza Tauchhammer ima škodo 14 tišč krov, ki je samo delno krita.

Najden pogrešane. V nekem grodu pri Otmanjah je našel Fr. Bratinia mrtvega svojega brata Ivana Bratina, katerega so pogrešali že od 25. nov. Zdravniksi so dognali, da je umri mož vsled srečne kapi.

Knjizice. Umrl je v Ločah župnik Jakob Kraflič, duhovni svetovalec. Rejen je bil 26. aprila 1841 v Gorjach na Kranjskem in je bil posvečen 16. julija 1868.

Otočar. V Bistrici je popolnoma zgorjel gospodarsko poslopje gr. Leopolda Goessa. Najemnica Roza Tauchhammer ima škodo 14 tišč krov, ki je samo delno krita.

Najden pogrešane. V nekem grodu pri Otmanjah je našel Fr. Bratinia mrtvega svojega brata Ivana Bratina, katerega so pogrešali že od 25. nov. Zdravniksi so dognali, da je umri mož vsled srečne kapi.

Knjizice. Umrl je v Ločah župnik Jakob Kraflič, duhovni svetovalec. Rejen je bil 26. aprila 1841 v Gorjach na Kranjskem in je bil posvečen 16. julija 1868.

Otočar. V Bistrici je popolnoma zgorjel gospodarsko poslopje gr. Leopolda Goessa. Najemnica Roza Tauchhammer ima škodo 14 tišč krov, ki je samo delno krita.

Najden pogrešane. V nekem grodu pri Otmanjah je našel Fr. Bratinia mrtvega svojega brata Ivana Bratina, katerega so pogrešali že od 25. nov. Zdravniksi so dognali, da je umri mož vsled srečne kapi.

Knjizice. Umrl je v Ločah župnik Jakob Kraflič, duhovni svetovalec. Rejen je bil 26. aprila 1841 v Gorjach na Kranjskem in je bil posvečen 16. julija 1868.

Otočar. V Bistrici je popolnoma zgorjel gospodarsko poslopje gr. Leopolda Goessa. Najemnica Roza Tauchhammer ima škodo 14 tišč krov, ki je samo delno krita.

Najden pogrešane. V nekem grodu pri Otmanjah je našel Fr. Bratinia mrtvega svojega brata Ivana Bratina, katerega so pogrešali že od 25. nov. Zdravniksi so dognali, da je umri mož vsled srečne kapi.

Knjizice. Umrl je v Ločah župnik Jakob Kraflič, duhovni svetovalec. Rejen je bil 26. aprila 1841 v Gorjach na Kranjskem in je bil posvečen 16. julija 1868.

Otočar. V Bistrici je popolnoma zgorjel gospodarsko poslopje gr. Leopolda Goessa. Najemnica Roza Tauchhammer ima škodo 14 tišč krov, ki je samo delno krita.

Najden pogrešane. V nekem grodu pri Otmanjah je našel Fr. Bratinia mrtvega svojega brata Ivana Bratina, katerega so pogrešali že od 25. nov. Zdravniksi so dognali, da je umri mož vsled srečne kapi.

Knjizice. Umrl je v Ločah župnik Jakob Kraflič, duhovni svetovalec. Rejen je bil 26. aprila 1841 v Gorjach na Kranjskem in je bil posvečen 16. julija 1868.

Otočar. V Bistrici je popolnoma zgorjel gospodarsko poslopje gr. Leopold

Skrivnosti Pariza.

Slika iz nižin življenja.

Spisal Engle ne Sue. — Za "Glas Naroda" prizelil J. T.

(Nadaljevanje.)

"Pet mesecov sem prebila v solzah in brezmejni grozi. Poščelo se mi je skrivati svoj položaj pred ljudmi. Nikakor pa nisem upala, da storim to tudi zadnja dva meseca. Vsak dan je bil groznejši zame in Ferrand se je izjavil, da me ne mara več obdržati pri sebi. Kaj bo z menoj, če me prekolne in zavrže oče! In to sem pričakovala z vso gotovostjo. Kam se naj zatečem! Tedaj se mi porodi zločinska misel v glavi. K sreči ja nisem izvršila. Tudi to Vam priznam, ker ne maram ničesar skrivati pred Vami. Pokazati Vam hočem namreč, kako daleč me je gnala Ferrandova kruhot."

Cez nekaj trenutkov nadaljuje Ložnika s trepetajočim glasom:

"— 'Vratarjeva žena mi je rekla, da stanuje v hiši šarlatan in —'

In stavka ni mogla končati.

Rudolf se je spominjal, da je prejel šarlatan, ko je bil prvič pri madami Pipelet, pisancem, ki je bilo popačeno pisano na slabem papirju. Tudi so bili sledi solza na njem.

"— Nekako pred tremi dnevi ste mu pisali, nesrečni otrok! Vaše solze so združile na pismo in so zamolčile vrstice."

Ložnika pogleda ospuneno Rudolfa.

"— 'Odkod veste to?'

"— 'Le pomirite se. Bil sem popolnoma sam takrat v vratarjevi sobi, ko je prinesel pismosno to pisanje. In slučajno sem ga opazil —'

"— Da, gospod. Pisala sem gospodu Bradamantiju naj pride zvečer na Chateau d'Eau. Izgubila sem tedaj popolnoma svojo pamet. — Hotela sem ga vprašati za strašni svet. — Šla sem torej iz hiše svojega gospodarja. Namenila sem se izvršiti tisti grozni nasvet. Ali na poti se mi spet povrne pamet in spoznala sem vso grozo tistega strašnega zločina, ki sem ga hotela izpeljati. In vrnila sem se, ne da bi bila šla na dogovoren prostor. Ta večer se je pripetil oni dogodek, čeprav nastek so mi povzročili sedanjo moje nesrečo.'

Ferrand je mislil, da se vrnem še le čez dve uri. Prišedki k vrtnim vraticam, so bile v moje najvišje začenjene napoldoprte. Vstopim ter nesem ključ v Ferrandovo sobo, ki je bila pred spalnico. Tam je imel skrivne pogovore, a vse druge tekoče opravke je vršil v svoji pisarni. Ker sem se prav dobro spoznala po stanovanju, sem šla skozi razsvetljeno jedilnico in skozi salon brez vseh luči v kabinet pred Ferrandovo spalnico. Komaj sem pa položila ključ na mizo, se že odpre vrata v spalnico. Komajda me je Ferrand spoznal v odsevu v njegovi spalnici goreče svetilke, se že spet zapro vrata za nepoznano mi osebo. Potem pa plane Ferrand name, me zagrabi za grlo, kakor bi me hotel zadaviti, ter mi reče natihem, ali vendar z razsređenim in prestrašenim naglasom: 'Ti vuhuniš, pristruškaš na vratihi! Kaj si slišala? Odgovori! Odgovori, ali Te pa zadavim!' Ali kmalu se spremisli, me vleče v jedilnico, me pahe v odprtlo kuhinjo in zaklene vrata."

"— Niste čuli nobene besede tega tajnega pogovora?"

"— 'Prav nič. Ce bi bila vedela, da ima koga v svoji sobi, bi ne bila šla v kabinet. Kajti to je prepovedalo celo madami Serafini.'

"— 'In kaj je rekel pozneje?'

"— 'Serafina mi je odklenila in nič več nisem videla Ferranda ta večer. Približnji dan me sreča, ko sem šla iz svoje sobe v pritličje. Zgrobilo me je tedaj. Ali kakšno presenečenje! Skoraj mirno mi poročil Ferrand: 'Saj vendar več, da sem Ti prepovedal priti v kabinet, če imam koga pri sebi. Ker si pa še malo časa pri meni, se ne izplača nobeno zmerjanje.' In odšel je po teh besedah v svojo pisarno. Ponoči sem bila zelo bolna. Odtod še tista slabost in utrujenost tega dne. Pospravljaš je uredoval oblike sem se tedaj onesvestila. Omahnivši sem se hotela prijeti za plašč, ki je visel na steni. V tem pa sem ga odtrgala. Tako sem bila skoraj docela pokrita z njim.'

Ko mi je nekaj odleglo, sem zaslišala Ferrandov glas. Govoril je naglas. Spomnivši se dogodka na prejšnji večer sem mislila, da je po meni. In nisem se zganila. Ali gospod me ni opazil, ker mu je zakrival plič. Zadrževala sem dihanje in slišala proti svoji volji konec pogovora, ki je trajal najbrže že nekaj časa."

XI.

Pogovor.

"— 'In kdo je govoril z notarjem v sobi?' vpraša Rudolf Ložnik.

"— 'Ne vem. Nisem poznala glasu'.

"— 'O čem sta se pogovarjala?'

"— 'Najbrž sta se razgovarjala že dalj časa, kajti slišala sem samo sledi: 'Nič naravnje', se oglasti nepoznani glas. 'Neki Kdeček, odločen tihotapec, me je seznanil radi zadeve, o kateri sem ravnokar govoril, z neko razbojniško družino.' Ta stanuje na kraju malega otoka pri Asnieres. Oče in starci sta bila obglavljeni. Dva sina sta v dosmrtni ječi, ali mati še živi s tremi sinovi in dvema hčerama, ki niso prav nič boljši od svojih ostalih članov. Ponoči se poletje notri do Bercy plenit in rotat. To so ijdje, ki za en frank umore kogarsikoli. Toda midva ne zahteva kaj takega. Da le sprejmejo. Vašo damo iz Province pod svojo razbojniško streho. Ona bo imela Martialove (tako se pravi mojim piratom) za pošteno ribiško družino. Mlado damo obiščen nekolikrat v Vašem imenu ter ji priporočim gotove pijače. In tem osmih dñih se bo že seznanila s pokopališčem v Asnieres. Po vseh so hitro gotovi spokopavanji, medtem ko se v Parizu natančneje opravlja ta posel. Ali kdaj pošljete svojo lepotico v Asnieres? To moram vedeti, da obvestim o tem Martialevo družino ter ji naročim, kako naj ravnajo z lepo dano?' — 'Jutri pride semkaj in pojutrišnem je že lahko pri onih ljudeh', do Ferrand. 'Povem ji, da ji pošljem tje zdravnika Vincenta.' — 'Nič nimam proti imenu Vincenta', odgovori glas. 'Ime je ime.'

"— 'Zopet novo zločinstvo!' vpraša Rudolf še bolj začeno.

"— 'Novo? Nikakor ne, gospod. Takoj boste sprevredili, da je v zvezi z zločinom, ki ga že poznate', da deklika ter nadaljuje: 'Tedaj sem začula rotapanje stolov. Končno je bilo razgovora. — Ne zahtevam Vašega molčanja o tem', pristavi še Ferrand. — Vi imate mene in jaz pa Vas v kremljih, to se pravi, drug drugemu moreva le koristiti, nikakor pa ne škodljivo', de seznanil glas. 'Le poglejte, kako sem uslužen! Vaše pismo sem prejel še le včeraj ob desetih, a sedaj sem že pri Vas. Na avdijenje, tovariš! Ne pozabite otoka Asnieres, Martialovih in doktorja Vincenta. Ta čarovniška imena spravijo tekom osmih dni Vašo lepotico iz Province v hladen grob' — 'Cakajte', de Ferrand. 'Najprej pogledam, če ni kdo v predsto, da odidete lahko tam, kadar ste prišli.' Ferrand je res pogledal potem pa odšel, z neznanem.'

* Pozneje bomo spoznali nekatere šege in navade pariških parsov.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Frank Sakser, 22 Cortland St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Kerze, 2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill.
Slagajnik: Gde. L. Brošek, Eliz. Minn.

DIREKTORI:

Direktor obotija je jednega nas opnika od vseh slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društv.

Na enako, kajtiso in vse druge se obrnite na tajnik: Frank Krž, ave 8, Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne pošiljatve pošljite na to naslov.

Narod ki ne skrbi na svoje rove, nima prostora med civilizovanimi narodi. Človek ki ne podpira narodnih avdov, ni vreden sin svojega naroda.

Spomnjajte se ob vse prilikah Slovenskega Zavetišča.

Moreto si mislite in predstavljati moj strah in moj obup, ko sem poslušala ta grozen pomenek. Dve uri potem pride Serafina v mojo sobo pome rekoč: 'Gospod želi govoriti z Vami. Večjo srečo imate, kakor jo pa zasluzite. Pojdite dol! Zelo ste prepadeni in bledi. Kar Vam pove. Van poživi kri.'

(Dalje prihodnjih.)

OKLIC!

Zastopnik Avstrijske družbe v New Yorku nam je pripadol pismo rečakinje HELENE MIŠIČ, dcokane v New Yorku 9. decembra s parnikom "Martha Washington". Helena Mišič je zadržana sedaj na Ellis Islandu s svojim otrokom, ki je nevarno zbolel. Naselniška oblast jo zadržuje, ker nima sedanjega naslova svojega moža ter ji primanjkuje \$25 denarja. Označena rečakinja ima kupljeno kartko do L'Anse, Mich., kjer je bival zadnji čas njen so-prog TOMAZ MIŠIČ, a se je med to dnevnino kam preseil.

Vedel tega se nujno opozarja Tomaza Mišiča, naš nemudoma naznani na Ellis Island ali pa firmi Frank Sakser svoj sedanji naslov ter naj brzjavno dospošlje zahtevane znesek \$25. V nasprotju slučaju bo njegova pomilovanja vredna in obupna žena poslana nazaj v staro domovino dne 31. decembra.

Rojake v Michiganu, ki poznajo Tomaza Mišiča, prosimo, da mu sporočo o tem oklicu.

Frank Sakser,
82 Cortland St., New York City.
(23-27-12)

NAZNANILO.

Rojakom v Gilbert, Minn., in bližnjih okolicah naznajmo, da je

MATH. F. KOBE

naš zastopnik za sprejemati naročino, oglase itd. ter izdajati pravopoveljvna potrdila. Rojakom ga priporočamo.

Upravnštvo Glas Naroda.

OGLAS.

Vsled odpotovanja v staro domovino želim prodati svoj lepo urejeni saloon z veliko dvorano, prizpravljeno za društvena zborovanja in veselice, po zelo nizki ceni \$600, in sicer \$400 cash, ostalo na morgage. Ker je v okolici mnogo Slovanov, bi bila lepa prilika za podjetnega rojaka Slovenca, da si to ogleda. Za natančnejše informacije vprašajte lastnika.

Pripomniti je, da je mesečni rent samo \$38, a license \$300 na leto.

Štefan Pollak,
354 Newark St., Hoboken, N. J.
(17-12 6x v 2 d)

Mr. LOUIS VESSEL

naš zastopnik, kateri je pooblaščen pobirati naročino za "Glas Naroda" ter izdavati za to veljavna potrdila. On nas zastopa v vseh poslih in zato ga rojakom toplo priporočamo.

V zalogi ima praktike in Slovensko-americanski koledar za leto 1914.

S spoštovanjem
Upravn. "Glas Naroda".

NA ZNANJE.

Rojakom v Ohio naznajmo, da jih obiše naš novi potnik

Mr. FRANK KOVACÍK,

ki je zastopnik Slovene Publishing Company in pooblaščen pobirati naročino za list "Glas Naroda", kakor tudi druga naročila.

Sedaj se nahaja v Clevelandu, Ohio, in okolici.

Vedno in povsod so šli naši rojaki na roko našemu potniku in ga lepo sprejeli, zato smo uverjeni, da bodo tudi novemu potniku na prvem potovanju tako. Rojaka našega novega potnika kar najtopleje priporočamo.

Slovene Publishing Co.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Bostonom in Reko.

Cena vožnje listkov z New Yorkom za II. razred \$6.

HARMONIKE

odesi kakor nekoli vrste izdelujem in popravljam po najnajih cenah, a delo izvedno in zanesljivo. V popravo zane, ali vse vsekodnevno pošiljajte, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravki vzamem tranziske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakorino kdo zahteva brez nadaljnje vprašanja.

JOHN WENZEL,
1017 E. 62nd St., Cleveland, O.

431 parnikov 1,306.819 ton.

Hamburg-American Line.

Največja parobrodna družba na svetu.

Regularna, direktna, potniška in ekspremska progna med:

NEW YORKOM in HAMBURGOM,

BOSTONOM in HAMBURGOM,

PHILADELPHIO in HAMBURGOM,

BALTIMOREM in HAMBURGOM

oskrbljena z največjim parnikom na svetu

"**IMPERATOR**",

919 cevjev dolg, 50,000 ton.

in v velikimi poznanimi parnikih:

Kaiser Aug. Victoria, America, President Lincolna, President Grant, Cleveland, Cincinnati, Patricia, Pretoria, Pennsylvania, Graf Waldersee, Prinz Adalbert, Prinz Oskar, Bosna, Salamanca, Arcadia in Barcelona.

Najboljši ugodenosti v medkovru in tretjem razredu.

NIZKE CENE.

Irvinska poštne pošte za potnike.

Za več podrobnosti obrnite se na

Hamburg-American Line.

41 Broadway, New York City

ali lokalne agencije.

VAŽNO ZA VSEKEGA SLOVENCA

Vsek potnik, kateri potuje skozi New York bodisi v starci kraj ali

na iz starega kraja naj obiše

PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI

HOTEL

AUGUST RACE,

45 Washington St., New York,

Corner Cedar St.